

Asia: VN/10364/2022

Sosiaaliturvaetuuksien ulosmittaus; työryhmän mietintö

1. Sosiaaliturvaetuuksien ulosmittaus

Pidättekö ehdotusta kannatettavana?

Finanssiala ry (FA) pitää nykyisten sosiaaliturvan ulosmittausta koskevien säännösten selkeyttämistä perusteltuna.

Millaisia vaikutuksia ehdotuksen toteuttamisella nähdäksenne olisi?

Uudistus yksinkertaistaisi ulosmitattavan määrän laskentaa. Toisaalta se voisi johtaa myös luottotappioiden kasvuun.

Uudistusta valmisteltaessa tulisi muistaa, että mahdollisuus periä saatava tarvittaessa ulosmittauksella vaikuttaa luottokelpoisuuden arviointiin kaikilla luotonhakijoilla. Uudistuksen vaikutukset ulottuisivatkin laajemmalle kuin pelkästään ulosoton asiakkaina tietyllä hetkellä oleviin henkilöihin. Tämä huomioidaan asianmukaisesti mietinnössä suojaosuuden tasoa pohdittaessa.

Millaisia kustannuksia ehdotuksen toteuttamisesta aiheutuisi (mm. tietojärjestelmäkustannukset)?

Tietojärjestelmäkustannuksia sekä perintähenkilöstön kouluttamisesta voisi aiheutua toimijoille, jotka vastaavat perinnästään itse, mutta kustannusten suuruusluokka ei ole vielä tiedossa. Jos perinnästä vastaa muu toimija kuin velkoja, suoria kustannuksia ei aiheudu.

Kustannusvaikutukset kohdistuvat Uljas-järjestelmän rajapintaan ja siihen linkitettyihin tahoihin, jos tietyt etuuslajit on koodattava rajapintaan uudelleen siten, että ulosmitattavan summan laskentaperusteet muodostuvat oikein.

Mahdolliset muut kommentit ehdotuksesta?

Ei ole.

2. Tulojen ulosmittausjärjestelmä

Pidättekö ehdotusta kannatettavana?

Kyllä, alla täsmennetyin huomioin.

Millaisia vaikutuksia uudistuksen toteuttamisella nähdäksenne olisi?

Mahdollisia vaikutuksia on eritelty alla.

Millaisia kustannuksia uudistuksen toteuttamisesta aiheutuisi (mm. tietojärjestelmäkustannukset)?

Kustannusten suuruusluokka ei ole vielä tiedossa.

Muut mahdolliset kommentit ehdotetuista laskentasäännöistä ja ulosmittausjärjestelmän uudistamisesta?

Ei ole.

Kumpaa vaihtoehtoa pidätte lähtökohtaisesti parempana? Voitte perustella vastauksenne valitsemanne vaihtoehdon alla olevaan tekstikenttään:

1) ulosmittaus aloitetaan korkeammalta tulotasolta (suurempi suojaosuus) ja suojaosuuden ylittävistä tuloista ulosmitataan ankarammin. [Molemmissa vaihtoehdoissa on puolensa. FA kannattaa vaihtoehtoa 1, koska sen puitteissa on helpompaa saada koko saatava suoritetuksi ja edesauttaa henkilön luottokelpoisuuden palautumista. Vaihtoehdossa 2 pienituloisen velallisen ulosotto pitkittyy ja todennäköisyys saatavan perimiselle täysimääräisenä pienenee. Vaihtoehdossa 2 tulojen lisäämiselle voi olla joissain tilanteissa suurempi kannustin, mutta usein ulosottovelallisella ei ole tosiasiallisia mahdollisuuksia kasvattaa tulojaan merkittävästi.]

Voimassa olevan ulosottokaaren mukaan velallisen suojaosuus on suurempi, jos hänellä on elatuksen varassa puoliso, oma lapsi tai puolison lapsi. Työryhmän näkemyksen mukaan olisi perusteltua harkita, tulisiko velallisen elatuksen varassa olevina jatkossa ottaa huomioon ainoastaan lapset eli poistaa mahdollisuus puolison huomioon ottamiseen. Miten arvioitte ehdotusta?

FA kannattaa alustavasti mietinnön ehdotusta puolison huomiotta jättämisestä ulosmitattavaa määrää laskettaessa. Mietinnössä todettuun tapaan muutos olisi linjassa muiden sosiaaliturvalainsäädännön hiljattaisten vastaavien muutosten kanssa.

Työryhmä on esittänyt kaksi vaihtoehtoista tapaa elatuksen varassa olevien huomioon ottamiseksi. Kumpaa vaihtoehtoa pidätte parempana? (Vaihtoehtoja arvioitu mietinnössä s. 57–59). Voitte perustella vastauksenne valitsemanne vaihtoehdon alla olevaan tekstikenttään:

Vaihtoehto 1, jossa kukin elatuksen varassa oleva lapsi korottaa suojaosuuden määrää. [Yleispätevän vastauksen antaminen on vaikeaa velallisten vaihtelevien tilanteiden vuoksi. FA puoltaa alustavasti mietinnössä esitettyä vaihtoehtoa 1. Mietinnössä mainitulla tavalla ulosmittauksen alaraja muodostuisi vaihtoehdossa 2 niin korkeaksi, että suuri joukko ihmisiä jäisi käytännössä kokonaan luottomarkkinoiden ulkopuolelle. Vaihtoehdon 2 vaikutuksia luottokelpoisuuteen on mahdollista kohtuullistaa laskemalla lapsivähennyksen määrää. Punninnassa vaihtoehtojen välillä tulisi huomioida myös se, onko jompikumpi laskentatapa toista vähemmän altis virheille.]

Kumpaa vaihtoehtoa pidätte parempana? Voitte perustella vastauksenne valitsemanne vaihtoehdon alla olevaan tekstikenttään:

1) kuukausittain ulosmitattava määrä on pienempi ja ulosmittausjärjestelmästä poistetaan ilman velallisen pyyntöä myönnettävät vapaakuukaudet. [Kummassakin vaihtoehdossa on sekä hyviä että

huonoja puolia. FA kannattaa alustavasti vaihtoehtoa 1, koska se on ennakoitavampi sekä velkojan että velallisen kannalta. Vaihtoehto 1 mahdollistaisi edelleen vapaakuukausien myöntämisen tarvittaessa. FA:n jäsenyritysten kokemusten mukaan monet velalliset maksavat mieluummin säännöllisesti pieniä summia kuin harvemmin toistuvia suurehkoja suorituksia. Vaihtoehto 2:n etuna on, että se mietinnössä todetulla tavalla mahdollistaa rajallisen taloudellisen jouston myös säästämään kykenemättömille ulosottovelallisille ja edesauttaa säännöllisiä tuloja saavien pienituloisten pysymistä luottomarkkinoilla, kun heidän tulonsa ovat ulosmitattavissa mahdollisessa perintätilanteessa. Toisaalta vapaakuukausien käsittely sitoo ulosoton resursseja.]

3. Muut mietintöä koskevat huomiot

Kirjoittakaa muut mahdolliset huomionne alla olevaan kenttään

Ei ole.

Laitila Antti
Finanssialan Keskusliitto